

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Historien om julgäddan från Korpo

Prost, Pia

Published in:
Skärgård

Published: 01/12/2021

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Prost, P. (2021). Historien om julgäddan från Korpo. *Skärgård*, (4). <https://www.abo.fi/centret-for-livslangt-larande/korpo-jwlfisk-hara-historien-om-julgaddan-fran-korpo/>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Historien om julgäddan från Korpo

Text: Pia Prost

“Korpo jwlfisk hara” - Korpo hade att till julen leverera julfisk. Så står det i marginalen till i Birger Trolles skatteräkenskap för Åbo slott år 1464. Denna anteckning är det tidigaste nu kända omnämmandet av julgäddan från Korpo, en tradition som alltså har många hundra år på nacken. Idag är julgäddan nationellt känd som Korpobornas julgåva till Finlands president. Enligt traditionen ska Korpoborna även ha försett det kungliga slottet i Stockholm med julgädda - men hur tillförlitlig är denna sägen?

I Åbolands skärgård finns en lång tradition av att äta gädda på julen. Vardagsmaten bestod oftast av salt strömming i olika former, så när julen kom ville man ha någonting färskt på borden. Julgäddan och nybakat bröd ingick som en naturlig del av skärgårdsbornas julbord. Även befolkningen i städerna åt fisk till jul, men stadsborna åt troligtvis mer lutad än färsk fisk.

Bakgrunden till att gädda ingår i det traditionella julbordet finns i de katolska traditioner som var inrotade i allmogens festtraditioner, berättar etnolog **Marcus Lepola**. Adventsfirandet har sina historiska traditioner i julfastan, en fasteperiod som i likhet med påskfastan varade i 40 dagar och därmed omfattade sex söndagar. Under fastetiden var det inte tillåtet att äta kött. Eftersom fastan varade ända till julafton, fick man vänta tills juldagen för att äta skinka.

TACK VARE fisket har skärgården alltid varit relativt välmående, säger **Anne Bergström**, museiamanusens vid Pargas stad. Fisken var inte bara befolkningens viktigaste livsmedel, utan också en central handelsvara och ett begärligt skatteobjekt. Man kan med fog påstå att skärgårdsborna livnärde de stora städernas växande befolkning med fisk.

Under medeltiden var det framför allt den saltade strömmingen som var en efterfrågad vara i norra Europa. Ännu på 1580-talet var Stockholm en liten stad med 8.000 invånare. Men under stormaktstiden växte staden i omfång och makt, så i mitten av 1670-talet hade Stockholm troligen mellan 50.000 och 55.000 invånare. De som skulle ha mat blev allt fler vid låset till Mälaren.

Under 1600-talet var det huvudsakligen Tövsala, Korpo, Nagu och Rimito som tillsammans med Kumlinge-Brändö och Föglö-Kökar försedde Stockholm med den fisk som huvudstadsborna behövde. (Under denna tid var Houtskär en del av Korpo församling, och omnämndes därför antagligen inte skilt.) Stockholms tullräkenskaper från år 1624 visar att mer strömming levererades från Korpo än från något annan socken öster om Bottniska viken. År 1681 förde Korpoborna mer än 3500 tunnor strömming till Stockholms stad för försäljning.

Då Korpoborna under medeltiden idkade mycket fiskhandel med Stockholm, brukade de också uppvakta kungen med en julgädda. Samtidigt kunde fiskarna berätta för kungen om olika problem på andra sidan Skärgårdshavet. Så säger i alla fall sägnen, som är av en mycket seglivad art.

DET ÄR smått fantastiskt att traditionen kring Korpos julgädda kan luta sig tillbaka på ett historiskt dokument som är över 550 år gammalt. **Birger Trolle den yngre**, svensk riddare och riksråd, var åren 1463–1464 ståthållare på Åbo slott och en av kung **Karl Knutssons** trognaste anhängare. I Trolles skatteräkenskap för Åbo slott från år 1464 kan man på sidan 31 läsa ett litet tillägg uppe i marginalen: "Korpo jwlfisk hara". Korpo skulle alltså leverera julfisk. Det står däremot inte uttryckligen att det var fråga om gädda.

Bland andra forstmästare **Arthur W Granit** nämner traditionen med julgäddan i fler av sina texter. Granit skriver till exempel i Trädgårdsodlaren 1939 att "*Korpo socken i Åbo län redan under hedentid levererande de obligatoriska "julgäddorna" till konungens hov i Uppsala och fortsatte därmed åtminstone till inemot slutet av 1400-talet*". I en artikel i Åbo Underrättelser (27.3.1953) konstaterar Granit att "*Uppsala kungarna enligt en urgammal Korposägen alltid skulle ha sina julgäddor från Korpo*".

Enligt hörsägen tros julgäddan ha varit en form av muta. Vissa hävdar att det var för att få sälja fisk i Stockholm, andra för att Korpoborna skulle få sälja levande fisk i Åbotrakten. Ofta nämns **Gustav Vasa**, såsom i artikeln om Västra Korpo Fiskargille i ÅU 1989: "*Det handlade om Korpobornas uråldriga rätt att saluföra fick i Stockholm, med traditioner från Gustav Vasas tid*". Gustav Vasa regerade under 1500-talet, men lika ofta talas det om att traditionen härrör sig från 1600- eller 1700-talet.

FÖR ATT få någon rätsida på detta krävs en inblick i hur handeln med fisk sett ut genom århundradena. Denna inblick kan professor emeritus **Nils Erik Villstrand** ge oss, i artikeln "De "rätta skärkarlarnas" mälarhandel" i Tidskriften Skärgård 1/2008. Han påpekar inledningsvis att skärgårdsbondens hushåll inte var självförsörjande – de åkerlappar man höll sig med gav inte tillräckligt med spannmål, utan man måste ha produkter för avsalu för att överleva. Här var fisk ur havet en livsnödvändighet.

Nils-Erik Villstrand skriver att skärgårdsbönderna på Åland och i Egentliga Finlands skärgård föredrog att vända stäven västerut när de hade lastat sin båt. Även Bergslagen, som omslöt Mälabygden, hade redan på 1500-talet en stor befolkning som jobbade inom bergsbruket. Troligtvis var det i bergsorterna som en del av fisken från skärgården blev konsumerad. Skärgårdsborna ville framförallt byta till sig spannmål mot fisk, och bönderna i mälarregionen producerade ett spannmålsöverskott.

Många av bönderna från Finska skären valde troligtvis att fortsätta med sina varor förbi Stockholm in i Mälaren. Under 1500-talet var skärgårdsbornas passage genom Strömmen vid Stockholm fri. Även Åbo stad fick 1569 inskrivet i sina privilegier rättigheten att segla med "fisk eller annat" till uppstäderna i Mälaren.

Detta var givetvis en nagel i ögat på Stockholms handelsmän, som lyckades övertyga **Johan III** om att handeln borde begränsas till ett minimum. År 1589 inskränkte kungen rätten till passage med fisk eller andra varor till att gälla enbart "*rätte Skäriekarler*". "*Skärkarlar*" var skärgårdsbönder som bedrev seglation i syfte att "*förbythe vdi spnamåhl then fisk som the hafua sielfue tilwerckat*". I en handelsordinantia 1614 stipuleras att alla ålänningar och bönder i Korpo, Rimito, Tövsala, Nagu, Kimito och Tenala samt i "Nylands Skären" som seglade västerut måste välja Stockholm som

destinationsort. Men här upprepas att alla "*rätte Skäriekarlar*" fick fortsätta förbi Stockholm in i Mälaren.

År 1622 införde **Gustav II Adolf** inrikestullen eller "Lilla tullen" som ett sätt att dra in pengar till krigsmakten. Tullen skulle tas ut på alla "*ätliga, slitliga och förnötliga varor*" som skulle säljas i städerna. Seglande skärgårdsbor som passerade Stockholm på väg in i eller ut ur Mälaren skulle inte behöva betala tull två gånger varken för fisken eller spannmålen: skärgårdsborna skulle vid inresan betala tull vid Stockholm, närmare bestämt vid Blockhusudden, medan spannmålen skulle förtullas av mälARBönderna. Men mycket tyder på att skärgårdsbönderna inte kom undan med enkel tull.

DEN DUBBLA tullavgiften var en belastning som man kunde leva med, men år 1642 förbjöds skärgårdsborna att segla förbi Stockholm. Som orsak nämns bland annat att skärgårdsborna "*swäfwakring i Landent*" alltför länge och försummade "*huus och hemnähring*". Spannmålsbönderna kunde spara tid om allt "*ordenteligen tilginge*" och handeln koncentrerades till en "*beqwämb*" ort. Naturligtvis var det borgerskapet i Stockholm som låg bakom förbudet, och den "bekvärmaste" orten blev därmed huvudstaden.

Fiskarbönderna från Finska skären och Åland uppvaktade centralregeringen med besvär och skrivelser, men det svar som korpoborna erhöll sommaren 1643 kan inte ha uppfattats som annat än provocerande. Centralregeringen förklarade nämligen att "*korpoerne medh flere ifrån Åhland och Finland*" i handelsordinantian från 1614 hade förbjudits genomfart och att de således seglat in i Mälaren i strid mot gällande lag. Korpobönderna skulle i själva verket se det som en "*gunst och nåde*" att de tillerkändes samma rätt "*som skärekarlarne*" att segla med sina varor till Stockholm. Centralregeringen ville alltså göra gällande att korpobor och ålänningar inte var skärkarlar, aldrig hade räknats som sådana och således aldrig hade haft rätt till mälarseglation. Argumentationen är mycket märklig. Som Villstrand konstaterar: irritationen över den olaga handeln tycks ha försatt rikskansler **Axel Oxenstierna** och resten av centralregeringen i mental knockout.

Helt fel hade inte centralregeringen 1643 när de skrev att det var ett privilegium för korpoborna att få segla till Stockholm. Fiskarbönderna i Finska skären borde egentligen ha seglat till närmsta köpstad, som ofrånkomligen var Åbo. Under 1700-talet gjordes allvarliga försök att från Åbobornas sida att få till stånd bestämmelser som skulle tvinga skärgårdsborna att inrikta sin handel på Åbo snarare än andra orter, skriver **Beatrice Moring** i boken "Skärgårdsbor". Man motarbetade även Stockholm fiskköparämbetes uppköpningsresor i skärgården.

Vid riksdagen 1765-66 avgjordes dragkampen om allmogens seglotion. Kust- och skärgårdsborna tilläts enligt en förordning från november 1766 inom rikets gränser segla med egna produkter vart man ville. Allmogens rätt till stockholmsseglotion bekräftades i freden i Fredrikshamn 1809 och trafiken fortsatte över den nya riksgränsen.

UNDER 300 år levererade fiskköpare och sumpskeppare levande fisk till Stockholm från den svenska ostkusten samt från Skärgårdshavet. Om detta ämne har **Lars G Soldéus** skrivit en trilogi, där den sista boken "Fiskköpare och sumpskeppare i Ålands och Åbolands skärgårdar" ger en heltäckande bild av handeln med levande fisk i Korpo och övriga Åboland.

Från mitten av 1700-talet började även de åländska och åboländska skärgårdsbönderna att bygga allmogesumpar, som kunde transportera både levande fisk och lantmannavaror till Stockholm. Men på grund av fiskköparnas monopol var bönderna tvungna att sälja sin fisk till fiskköparna, vilka i sin tur sålde den till stockholmarna. Först 1847, när näringsfrihet infördes i Sverige, kunde skärgårdsbönderna fullt ut konkurrera med fiskköparna om handeln med levande fisk.

TILLBAKA TILL julgäddan. Vad vet vi nu? Med stor säkerhet kan vi säga att kungarna i Stockholm åt gäddor från Finland. En stor del av den fisk som såldes i Stockholm kom från Åboland och Korpo, så högst troligt hamnade även gäddor från Korpo på konungens bord. Finska gäddor var dyrare än annan fisk och användes även för att betala den skatt som tillföll både kung och prästerskap.

Korpobornas särställning då? Vilken ynnest gav Korpoborna en orsak att visa sin uppskattning gentemot kungen? Vilken tjänst kunde tänkas fordra en gentjänst, såsom fisk till julbordet? Korpoborna verkar inte ha haft en särställning framom andra skärgårdsbor – alla "*rätte Skäriekarlar*" fick fortsätta förbi Stockholm in i Mälaren med sina varor. Tvärtemot kan man påstå att Korpoborna fick en allt annat än positiv särbehandling, när de år 1643 fick en oförståelig tillhugning av centralregeringen om att de seglat in i Mälaren i strid mot gällande lag. Ingen orsak till glättighet eller tacksamhet från Korpobornas sida här alltså.

När vi skriver år 2021 saknas alltså tillförlitliga dokument om att julgäddan förts till det kungliga slottet i Stockholm. Jag kontaktar därför Kungliga Husgerådskammaren, som meddelar att om det finns dokument som kunde styrka historien om julgäddan, så finns de på Riksarkivet som handhar Slottsarkivet. I Slottsarkivet finns de hovförtäringräkenskaper som dag för dag anger vad som kvitterades ut till köket.

Från Riksarkivet i Marieberg anländer så ett svar från 1:e Arkivarie/Slottsarkivarie **Mats Hemström**:
"Angående din fråga om julgäddan från Korpo och om traditionen med att Korpoborna förde julgäddan till Stockholm har jag följande information att lämna: Vi har i Slottsarkivet sökt i Instruktioner, ceremoniel etc. volym 9 angående julgratifikationer, Hovförtäringräkenskaper för december månad åren 1723, 1735, 1745, 1771, 1788 och 1790. Vi har inte kunnat finna några uppgifter om gäddor från Korpo.

Däremot kan jag nämna att för december månad 1735 fann jag att man på Kungliga slottet i Stockholm den 23/12 noterat 10 gäddor i hovförtäringräkenskaperna, den 24/12 åt man gäddor i två omgångar, den första 10 gäddor och den andra 12 gäddor. Likaså gjorde man juldagen den 25/12 då man först åt 8 gäddor och sedan 16 gäddor. Emellertid står inget skrivet om varifrån gäddorna kom. Det kan ju inte uteslutas att en eller flera gäddor kom från Korpo men det kan inte heller beläggas. —"

Svaret ger alltså vid handen att trots att man under nämnda år på 1700-talet inte hittat några Korpo-gäddor, hade gäddan definitivt sin plats på kungligheternas bord. Under jultiden 23-25.12.1735, när **Fredrik I** var kung av Sverige, satte alltså hovet i sig hela 56 gäddor. Det är förstås inte heller uteslutet att det skulle gå att hitta uppgifter från 1500- eller 1600-talet. Eller varför inte

från 1800-talets början, innan 1808-09 års krig?

En möjlighet är förstås också att uppgifterna om julgäddan förändrats och förvanskats genom de muntliga berättelserna. AW Granit nämner såvitt vi vet inte 1700-talet utan 1400-talet i sina texter. Från 1400-talet finns det skriftliga bevis för att Korpoborna – som en del av sin skattebetalning - förde julfisk till Åbo slott, som var underställt den svenska kungen. Kanske har detta i folkmun ändrats till att man förde fisk till kungahuset – i Sverige?

TRADITIONEN MED julgäddan återupplivades under president **Urho Kalevi Kekkonens** tid, då Kekkonens fiskekompis, Brunskärsbon **Anders Danielsson**, gav presidenten en gädda inför julfirandet. Under drygt tio år var det Danielsson, eventuellt i sällskap med andra Korpobor, som uppvaktade Finlands president och överräckte en julgädda.

President Kekkonen hade ett stort intresse för skärgårdsfrågor och trivdes i Åbolands skärgård. Han besökte själv ofta skärgården under sina fiskefärder och skaffade sig ett eget fiskeställe på Åselholm i Iniö. Under Kekkonens tid var delegationen från Korpo alltid inbjuden till fiskepolitiska diskussioner på slottet. Som regel bjöd presidenten på glögg eller annat motsvarande och gav sig alltid tid till att höra nyheter från skärgården. Ibland kunde vissa ärenden få sin lösning efter ett julbesök hos Kekkonen. Enligt Helsingin Sanomat (16.12.2003) fick Kekkonen på bara några veckor åtgärdat en transportstödsfråga som tjänstemän hade jobbat med i flera år, efter att gäddedelegationen hade nämnt problemet för landets främsta fiskare.

År 1976, då Anders Danielsson dog, övertog Åbolands fiskarförbund med verksamhetsledare **Carl-Henrik Stuns** i spetsen uppgiften att överrätta julgäddan till Kekkonen. Traditionen fortsatte med **Mauno Koivisto**, som blev Finlands president i januari 1982. Koivisto inte hade samma genuina intresse för skärgården som sin föregångare, men han tog emot fiskarförbundets delegation som framförde sina hälsningar. Visiterna avrundades med några fraser om gäddan samt en önskan om en God Jul, utan någon längre pratstund.

Som regel hade delegationen alltid en önskan inbyggd i sin hälsning; man lyfte fram en olägenhet eller en för skärgården angelägen fråga. Efter något år kom det dock ett meddelande från presidentkansliet att man inte mera önskar att dylika budskap ingår i julhälsningen. I historiken "Åbolands Fiskarförbund och fiskerinäringen under 1900-talet" skriver **Jan-Erik Järvinen** att detta självfallet gjorde intresset för julgäddan mindre hos fiskarbefolkningen. Flera av fiskarna som deltog måste vara på resande fot i flera dagar, för att sedan få en mycket kort audiens hos Koivisto. I kombination med den arbetsinsats man fick sätta ner på att fånga och transportera gäddan, blev det rätt oproportionerligt i förhållande till den tid som man fick disponera på slottet.

Julgäddans överräckande fick betydligt större innebörd då minister **Christoffer Taxell** började bjuda in delegationen på lunch och en ordentlig pratstund efter besöket på slottet. Detta var mycket uppskattat, skriver Järvinen.

År 1989 meddelar presidentkansliet att man endast önskar en egentlig julhälsning – det vill säga ingen gädda. Just vid denna tidpunkt gjorde pressen många av presidentens göranden till ganska stora mediefrågor och julgäddan blev en av dem. I ett brev daterat 14.12.1989 beklagar president

Koivisto att han inte visat tillräckligt stor uppskattning för julgäddan, nu när han genom tidningspressen gjorts uppmärksam på hur *“tidsödande och mycket besvärlig operation”* det är. *“Av allt att döma har jag inte på ett tillräckligt sätt uttryckt min tacksamhet för den uppmärksamhet ni visat mig, vilket jag beklagar”*. Han konstaterar också att han inte har samma intresse för fiske som sin företrädare, *“men fiskarbefolkningens liv och utkomst intresserar mig”*. Koivisto avslutar med att konstatera att han hellre skulle träffa representanter från skärgården under sommaren.

Den sista julgäddan till presidenten i Åbolands fiskarförbunds regi överräcktes således på presidentens slott år 1988. Traditionen var nu bruten, till mångas besvikelse. Koivisto var president fram till våren 1994. Ingen julgädda överräcktes till presidenten mellan åren 1989 och 1994.

AMBASSADÖR KLAUS A Sahlgren i Korpo tyckte julgäddan var ett bra sätt för ön att hållas kvar i tidningsspaltarna och få positiv publicitet. När **Martti Ahtisaari** hade varit president i ett år, tog Sahlgren initiativ till att återinföra traditionen med julgäddan. *“Jag är mycket tacksam över att ni återupptar denna tradition, var president Martti Ahtisaaris första ord när han tog emot julgäddan som **Richard Jansson** från Korpo överräckte”*, kan man läsa i Åbo Underrättelser den 22.12.1995. Audiensen hos presidenten förlängdes till och med från en kvart till en halvtimme, eftersom Ahtisaaris gärna ville dricka sitt förmiddagskaffe med Korpoborna.

Från och med år 1995 återgick alltså traditionen med julgäddan till en Korpohälsning. Julgäddan överräcktes härefter av en delegation som bestod av representanter för samhället och näringslivet i Korpo. Det yrkesmässiga fisket hade inte längre så stor plats, men traditionen fortsatte där den en gång startat – som en Korpotradition.

Traditionen fortsatte i obruten form när **Tarja Halonen** tillträdde som president. Klaus A Sahlgren fortsatte att vara eldsjälens bakom julgäddan i nästan 15 år. Sedan 2009 har Korpo Kulturgille, i praktiken **Bosse Mellberg**, skött den årliga korrespondensen med presidenten kansli. Mellberg påpekar att detta inte är föreningens projekt, utan hela öns. Korpo Kulturgille har som mål att delegationen ska vara så mångsidig som en tre till fyra personers delegation kan vara. Båda könen ska vara representerade, både yngre och äldre personer ska ingå. Företagare, löntagare och tjänstemän ska vara representerade, liksom såväl Korpo kyrklandet som utskären.

Två år i rad, 2009 och 2010, levererades ingen riktig gädda. År 2009 ville Halonen förnya julbordet och tog inte emot någon julgädda. Dessutom blev den person som fiskat gäddan i många år och ingått i delegationen inbjuden till självständighetsbalen på slottet det året. Att en öbo med avec blev bjuden till balen var redan det en så stor heder för lilla Korpo, att man måste förstå att det kunde vara orimligt att ge Korpo så mycket favörer samma år.

År 2010 var riktigt exceptionellt, för det var första gången i historien som Korpoborna inte lyckades få någon gädda. President Tarja Halonen fick istället ta emot en gädda av keramik. Konstverket tillverkades av **Anna Nyreén** med rötter i Korpo. Klaus A Sahlgren konstaterade att det var ett nödrop från Östersjön och gåvan fick därför symbolisera det arbete som görs för att rädda vårt gemensamma hav.

År 2012 tillträdde **Sauli Niinistö** som landets president. Under Saulis tid är det främst hunden Lennu

som stulit showen, när han ett år tänkte äta upp gäddan. Inför fiskeutställningen Piscatus på Skärgårdscentrum Korpoström skickade president Niinistö följande hälsning: *”Julgäddan har långa traditioner i Finland. Gäddan har alltid varit ett mycket välkommet inslag på vårt matbord. Det är ofta så att julgäddan mals och fryses ned. Sen används den till att tillreda till exempel gäddfärs eller fiskbiffar.*

Fiskerinäringen har en viktig roll som leverantör av hälsosam lokalt producerad mat. Inhemsk vild fisk är också ett bra val ur miljösynpunkt. Jag är nog ingen inbiten fiskare; hos oss är det Jenni som är mer meriterad på området. På somrarna har vi brukat ha en katsa och även fisknät, och ibland har vi faktiskt lyckats fånga en och annan abborre. Jag tänker mig att fiske är en avkopplande hobby, men ett mycket krävande yrke.”

Recept på julgädda à la Solveig Kovanen

Naturligtvis kan en dokumentation om gäddan från Korpo inte avslutas på ett annat vis än med det enda rätta receptet på julgädda. En äkta julgädda ska vara kokt, säger **Solveig Kovanen** på Utö. Man kan koka gäddan hel i en gryta tillsammans med potatis, lök och kålrot. Grytan smaksätts med salt och kryddpeppar och gäddan kokas tills potatisen är mjuk. Själva såsen ska ha så mycket spad att man inte behöver tillsätta så mycket grädde, den ska smaka mycket fisk. Såsen kan kompletteras med ägg eller pepparrot. Rommen tas tillvara och blandas med peppar och vispgrädde. Även levern kokas tillsammans med gäddan och dukas fram.

För gäddan:	1½ – 2 kg	rensad gädda
	½ msk	grovt salt
	½ – 1	kålrot
	1	stor lök i klyftor
	10	kryddpepparkorn
	10-12	potatisar

För såsen:	½ liter	fiskspad
	2 msk	smör
	2 msk	vetemjöl
	1 dl	grädde
		pepparrot, ägg

Gäddan snittas i portionsbitar tvärs över ryggen så att buken hålls ihop. Strö salt i och på gäddan. Lägg hela skalade potatisar, skivad kålrot och den klyftade löken i grytan. Ovanpå allt läggs gäddan. Häll på så mycket kallt vatten att det knappt täcker fisken.

Koka snabbt upp och skumma. Tillsätt kryddpeppar och lägg en assiätt i grytan som tyngd. Koka på svag värme i cirka en timme.

Såsen tillagas genom att fräsa smör och mjöl i en panna. Tillsätt späd och koka i 10 minuter. Smaksätt med pepparrot eller hackat hårdkokt ägg.

Bildtexter:

1

Ole Lindestam kan sälla sig till den skara av fiskare som fångat julgäddan till presidenten genom åren. Hit hör även Klas Mattsson, Jurmo, Tore Johansson, Aspö, Tom Jalas, Gyltö, Jörgen Blomqvist, Iniö, Rainer Ehrman, Stenskär, Torsten Pettersson och Richard Jansson från Korpo. Foto: Åbo Underrättelser

2

Presidentparets julhälsning till Korpo Kulturgille. Foto: Bosse Mellberg

3

Julgäddan hör till julbordet i ytterskärgården. Styling: Solveig Kovanen, Foto: Arto Kangas.

4

På Åbo Underrättelsers paradsida 22.12.1995 kan man se fiskaren Richard Jansson överrätta julgäddan till Martti Ahtisaari.

En lång version av historiken finns på tidskriftens hemsida skargard.fi. En tryckt version på tre språk (sve, fi, eng) säljs av Korpo Kulturgille och Korpo Hembygdsförening och kommer till exempel att finnas på julmarknaderna i Korpo i december. Man kan också kontakta Merja Fredriksson (040 522 1872) eller Mia Lagström (040 053 3678) om man vill beställa skriften.